

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องการแปรของวรรณยุกต์สูง-ตกในภาษาไทยถิ่น
สุพรรณบุรี ตามระดับอายุและถิ่นที่อยู่ของผู้พูด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน
ต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับวรรณยุกต์ในภาษา
ไทยมาตรฐาน วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรีและงานวิจัยทางภาษา
ศาสตร์สังคมที่มีผู้ศึกษาไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ซึ่งรายละเอียด
ปรากฏอยู่ในบทที่ 1

2.2 กำหนดจุดเก็บข้อมูลและการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรที่กำหนด

เนื่องจากงานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์สูง-
ตก ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรีตามระดับอายุและถิ่นที่อยู่อาศัย โดยในขั้นต้นผู้
วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มประชากรที่จะเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่
เป็นเพศหญิงและมีเชื้อชาติไทย และสถานที่เกิดและภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด
สุพรรณบุรี บิดามารดา ต้องเป็นคนสุพรรณบุรีและมีเชื้อชาติไทย ถ้ามีคู่สมรส
ต้องเป็นคนสุพรรณบุรี และต้องไม่เคยออกจากจังหวัดสุพรรณบุรีไปอยู่ที่อื่นฯ

เกิน 2 ปี และมีอายุในระหว่าง 15-25 ปีและ 55-65 ปี เมื่อได้กำหนดคุณสมบัติกลุ่มประชากรที่จะศึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดจุดเก็บข้อมูลและการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรที่กำหนด

ในการเลือกบ้านที่จะเก็บข้อมูล ในเบื้องต้นผู้วิจัยกำหนดไว้ว่า สำหรับอำเภอเมือง จุดตั้งต้นจะอยู่ที่ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี โดยจะจับสลากรายชื่อถนน 5 สายที่ตั้งต้นออกจากศาลากลางจังหวัด และเดินตามถนนสายนั้นๆ สัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างบ้านเว้นบ้าน โดยแต่ละบ้านจะขอสัมภาษณ์ 1 คนต่อ 1 ช่วงอายุ สำหรับในอำเภอศรีประจันต์จะตั้งต้นที่บ้านกำนันตำบลบ้านกว้าง เนื่องจากผู้วิจัยมีความรู้เบื้องต้นว่าชุมชนดังกล่าวมีลักษณะที่เหมาะสมในการเป็นจุดเก็บข้อมูลได้เพราะไม่อยู่ไกลตัวอำเภอมากนักและเป็นชุมชนที่ประกอบด้วยชาวสุพรรณเชื้อสายแต่ดั้งเดิม และวิธีการจะใช้เช่นเดียวกับในอำเภอเมือง

อนึ่ง เมื่อได้กำหนดวิธีการกำหนดจุดเก็บข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้ออกเก็บข้อมูลภาคสนามแต่ผู้วิจัยไม่สามารถดำเนินการเก็บข้อมูลตามที่กำหนดไว้ได้ เนื่องจากผู้วิจัยประสบความลำบากในการเก็บข้อมูล ดังนี้

ในส่วนที่เกี่ยวกับอายุ จากเดิมกำหนดไว้ 15-25 ปี และ 55-65 ปี เมื่อผู้วิจัยออกเก็บข้อมูลแล้วไม่สามารถหากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตามต้องการได้ โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 55-65 ปี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดช่วงอายุของกลุ่มที่จะศึกษาใหม่เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอายุ 15-35 ปี และกลุ่มอายุ 45-65 ปี อย่างไม่ดี ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ในกลุ่มอายุ 15-35 ปี มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ประมาณ 95%

ในส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเมืองนั้น เนื่องจากการที่ผู้วิจัยเป็นคนต่างถิ่นและแปลกหน้า จึงทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากชาวสุพรรณบุรี ที่อยู่ในบริเวณตัวเมืองเท่าที่ควร โดยเฉพาะบ้านที่มีรั้วรอบขอบชิด เพราะบุคคลเหล่านี้ไม่ค่อยคุ้นเคยกับการพูดคุยกับคนต่างถิ่น ในกรณีที่เป็นการบ้านค้าผู้วิจัยพบว่า

ได้รับความร่วมมือในการสัมภาษณ์ด้วยดี เมื่อไม่ประสบความสำเร็จในการ
เก็บข้อมูลตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนวิธีการเก็บข้อมูล โดยผู้
วิจัยติดต่อบุคคลที่ผู้วิจัยรู้จักและปัจจุบันประกอบอาชีพอยู่ในอำเภอเมือง พร้อม
ทั้งขอร้องให้ช่วยติดต่อผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมซึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณต่างๆของ
อำเภอเมือง เพื่อขออนุญาตไปสัมภาษณ์รวมทั้งพาผู้วิจัยไปแนะนำ วิธีการ
ดังกล่าวใช้ได้ผลดี ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างตามที่ได้ตั้งใจไว้ สำหรับกลุ่ม
อายุน้อยนั้นผู้บอกภาษาส่วนใหญ่เป็นนักเรียนโรงเรียนสงวนสงวนหญิงและ
นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

สำหรับกลุ่มศรีประจันต์

ผู้วิจัยไม่สามารถดำเนินการตามที่ได้กำหนดไว้ได้เนื่องจากผู้วิจัย
พบว่าบ้านของกำนันตำบลบ้านกร่างอยู่ใกล้ตัวอำเภอ ซึ่งเป็นบริเวณที่มี
ความเจริญ ดังนั้น การเก็บข้อมูลที่มีจุดตั้งต้นที่บ้านกำนันจึงไม่เหมาะสม
ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนวิธีการเก็บข้อมูล ดังนี้

กลุ่มอายุ 45-65 ปี ผู้วิจัยขอร้องให้ผู้ที่มีผู้ที่รู้จักช่วยติดต่อผู้
ที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ ซึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณต่างๆของอำเภอศรีประจันต์
เพื่อขออนุญาตไปสัมภาษณ์ รวมทั้งพาผู้วิจัยไปแนะนำด้วย

กลุ่มอายุ 15-35 ปี ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียน
เรียนสงวนหญิงและวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี ที่มีภูมิลำเนาและที่อยู่
อาศัยอยู่ในบริเวณต่างๆของอำเภอศรีประจันต์แต่เดินทางมาเรียนแบบเข้าไป
เย็นกลับ

(ดูรายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างในภาคผนวก ก)

2.3 การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างนักศึกษาและนักเรียนจากสถานศึกษาทั้ง 2 แห่งโดยการขอให้บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสงวนหญิงและวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามให้แก่ักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษา เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ และแจ้งรายชื่อให้แก่อาจารย์ที่ได้รับมอบจากผู้อำนวยการสถานศึกษาทั้งสองแห่งในการนัดเด็กเพื่อขอสัมภาษณ์ เนื่องจากเป็นการสัมภาษณ์พูดคุยแบบไม่เป็นทางการสถานที่ทำการสัมภาษณ์จะไม่มีกำหนดแน่นอนตายตัว สถานที่ที่ใช้ส่วนมากจะเป็นบริเวณห้องแนะแนว หรือระเบียบหน้าชั้นเรียน ซึ่งช่วยให้กลุ่มตัวอย่างไม่รู้สึกรู้สึกระหม่าหรือเกิดอาการเกร็ง และผู้วิจัยคาดว่าจะได้ภาษาที่เป็นธรรมชาติมาก ผู้วิจัยใช้เวลาในการสัมภาษณ์พูดคุยคนละประมาณ 15-20 นาที

สำหรับนักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี เนื่องจากเป็นเด็กเดินเรียนไม่มีห้องเรียนประจำ อาจารย์ที่ได้รับมอบจากผู้อำนวยการไม่สามารถนัดเด็กให้ได้ ผู้วิจัยจึงขอความช่วยเหลือจากประธานนักศึกษาให้ช่วยติดต่อกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยคัดเลือกจากแบบสอบถาม สถานที่ที่ใช้สัมภาษณ์จะเป็นที่ที่กลุ่มตัวอย่างสะดวก เช่น บริเวณห้องอาหารของวิทยาลัย ระเบียบหน้าห้องเรียน ที่นั่งบริเวณสนามหน้าอาคารเรียน เป็นต้น

คำถามที่ใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยคำถามในส่วนแรกจะเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถูกสัมภาษณ์ (รายการคำถามจะปรากฏในภาคผนวก ข) และในส่วนที่สองจะพูดคุยด้วยเรื่องที่เหมาะสมสำหรับแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มอายุ 15-35 ปี เป็นเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา การใช้เวลาว่าง งานอดิเรก จุดมุ่งหมายในอนาคต นิสัยส่วนตัว และให้แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ถึงแม้หัวข้อที่ใช้จะแตกต่างกัน แต่ทุกหัวข้อมีความเหมือนกันโดยเป็นเรื่องพูดคุยที่ไม่เป็นทางการ โดยใน

ระหว่างที่พูดคุยกัน ผู้วิจัยพยายามสังเกตว่าผู้ถูกสัมภาษณ์มีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องอะไร และรู้สึกสนุกเมื่อพูดถึงเรื่องอะไร ผู้วิจัยก็จะใช้หัวข้อนั้นในการพูดเป็นส่วนใหญ่ เพื่อที่จะให้ได้ภาษาที่เหมือนสถานการณ์ในการพูดคุยในชีวิตประจำวันและเป็นธรรมชาติมากที่สุด

สำหรับกลุ่มตัวอย่างอายุ 45-65 ปี เนื่องจากส่วนหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้เป็นอาจารย์โรงเรียนสงวนหญิง สถานที่สัมภาษณ์ก็จะเป็นที่ห้องทำงานของอาจารย์ รายละเอียดของการสัมภาษณ์ในตอนแรกจะเป็นคำถามลักษณะเดียวกับกลุ่มเด็ก แต่ในช่วงหลังถ้าผู้ให้สัมภาษณ์เป็นอาจารย์คำถามที่ใช้จะเป็นประสบการณ์ในการสอน ความคิดเห็นต่างๆไปเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน ส่วนถ้าผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้เป็นอาจารย์ คำถามที่ใช้จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ กิจวัตรประจำวัน เรื่องเกี่ยวกับบุตร รายการโทรทัศน์ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะไม่บอกให้ผู้ให้ข้อมูลทราบอย่างเด็ดขาดว่าผู้วิจัยกำลังทำวิจัยเรื่องเกี่ยวกับสำเนียงภาษา บอกเพียงแต่ว่าต้องการทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ต่างๆไปของประชากรในจังหวัดสุพรรณบุรีเท่านั้น

2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.4.1 แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัวเพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น
ในกลุ่มประชากรอายุระหว่าง 15-35 ปี (ดูภาคผนวก ข)

2.4.2 รายการคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่

รายละเอียดส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง เช่น สถานที่เกิด ที่ตั้งบ้านที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน สถานที่เกิดของบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่าง, การเข้ากรุงเทพฯของกลุ่มตัวอย่าง, เวลาที่ใช้ในการฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์ (ดูภาคผนวก ข)

2.4.3 เครื่องบันทึกเสียงชนิดมีไมโครโฟนในตัวขนาดเล็กและใช้

ถ่านไฟฉาย เพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูลและการนำติดตัว

2.4.4 เทปตลับ

2.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ฟัง เทปการสัมภาษณ์พูดคุยตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งผู้ถูกสัมภาษณ์แต่ละคนจะใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที
2. ผู้วิจัยจัดบันทึกเฉพาะคำที่มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์สูง-ตกเท่านั้น ตั้งแต่ต้นจนจบ ในกรณีที่คำคำเดียวปรากฏหลายครั้งผู้วิจัยจะจดคำๆนั้นไว้ทุกครั้ง
3. เมื่อได้รายการคำที่มีปรากฏของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยจึงฟังเทปอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเลือกวิเคราะห์เฉพาะคำที่ลงเสียงหนักและเสียงหนักพิเศษเท่านั้น นอกจากนั้นจะไม่วิเคราะห์เพราะอยู่นอกเหนือขอบเขตการวิจัย ผู้วิจัยเลือกเฉพาะ 20 คำ นับจากคำที่ปรากฏเป็นลำดับสุดท้ายขึ้นมา การที่ผู้วิจัยเลือกเฉพาะ 20 คำ เนื่องจากผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาเป็นจำนวนมากอย่างน้อยกลุ่มละ 20 คน การใช้คำ 20 คำจึงเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์และเลือกเฉพาะคำที่ปรากฏเป็นลำดับสุดท้ายขึ้นมา เนื่องจากผู้วิจัยคาดว่าเมื่อได้พูดคุยกันระยะหนึ่งผู้วิจัยและผู้ถูกสัมภาษณ์จะมีความคุ้นเคยมากขึ้นซึ่งจะได้ภาษาที่เป็นธรรมชาติ ในกรณีที่ในข้อมูลมีคำที่ลงเสียงหนักและเสียงหนักพิเศษไม่ถึง 20 คำ ผู้วิจัยจะใช้คำจำนวนเท่าที่มีอยู่ปรากฏว่าในข้อมูลจำนวนคำที่น้อยที่สุดที่ได้จากผู้บอกภาษา 1 คน คือ 17 คำ

ตัวอย่างของการบันทึกผลการวิเคราะห์ของนางสาวนุจรี

วิพรรณครุฑ

คำลำดับที่ 20 คำที่ 16 สามคน [325]

คำลำดับที่ 4 คำที่ 33 แถวหลักเมือง [325]

คำลำดับที่ 3 คำที่ 34 ของเยอะ [325]

คำลำดับที่ 2 คำที่ 35 ไม่เสีย [325]

คำลำดับที่ 1 คำที่ 36 หายไป [325]

คำที่ขีดเส้นใต้คือคำที่วิเคราะห์

ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการบันทึกข้อมูลเป็นค่า 5 ระดับ (ดู ม.ร.ว. กัลยา ติงศภักดิ์ 2525, ภาษาไทย 3 บทที่ 2 หน้า 123)

4. นับจำนวนครั้งของการปรากฏของเสียงวรรณยุกต์แต่ละเสียงในกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน

5. รวมจำนวนครั้งของการปรากฏของเสียงวรรณยุกต์แต่ละเสียงในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง โดยแยกออกเป็นกลุ่มย่อย ดังนี้

-กลุ่มตัวอย่างอายุ 15-35 ปี ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอศรีประจันต์

-กลุ่มตัวอย่างอายุ 15-35 ปี ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอเมือง

-กลุ่มตัวอย่างอายุ 45-65 ปี ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอศรีประจันต์

-กลุ่มตัวอย่างอายุ 45-65 ปี ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอเมือง

6. บันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม โลตัส 1-2-3

7. รวมจำนวนครั้งของการปรากฏของเสียงวรรณยุกต์ทุกเสียงในทุกกลุ่มด้วยกัน และคำนวณอัตราร้อยละของการปรากฏ แสดงอัตราการปรากฏของเสียงวรรณยุกต์แต่ละเสียงในตารางและกราฟแท่ง

8. รวมจำนวนครั้งของการปรากฏของเสียง [15] เสียง [115]

และเสียง [335] เรียกว่า รูปแปรพื้น

รวมจำนวนครั้งของการปรากฏของเสียง [51] เสียง [551]

และเสียง [552] เรียกว่า รูปแปรตก

รวมจำนวนครั้งของการปรากฏของเสียง [215] และเสียง [325]

เรียกว่า รูปแปรตก-พื้น

แล้วคำนวณอัตราร้อยละของการปรากฏของรูปแปรทุกรูป และแสดง
อัตรากำไรปรากฏเป็นตารางและกราฟแท่ง

เหตุผลที่ผู้วิจัยรวมเสียงวรรณยุกต์เป็น 3 กลุ่ม ได้ให้ไว้ใน
บทที่ 3 รูปแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก

9. เปรียบเทียบอัตรากำไรปรากฏของรูปแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก
ใน 2 กลุ่มอายุ และทดสอบความแตกต่างโดยใช้ไคสแควร์ (x^2)

10. เปรียบเทียบอัตรากำไรปรากฏของรูปแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก
ในกลุ่มที่อยู่ในอำเภอเมืองและกลุ่มที่อยู่ในอำเภอศรีประจันต์ และทดสอบความ
แตกต่างโดยใช้ไคสแควร์ (x^2)

11. เปรียบเทียบอัตรากำไรปรากฏของรูปแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก
ในกลุ่มที่อยู่ในอำเภอเมืองและอำเภอศรีประจันต์ เมื่อควบคุมตัวแปรอายุ และ
ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ไคสแควร์ (x^2)

12. เปรียบเทียบอัตรากำไรปรากฏของรูปแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก
ในกลุ่มอายุ 15-35 ปี และกลุ่มอายุ 45-65 ปี เมื่อควบคุมตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัย
และทดสอบความแตกต่างโดยใช้ไคสแควร์ (x^2)

13. เปรียบเทียบอัตรากำไรปรากฏของรูปแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก
ใน 4 กลุ่มย่อย และทดสอบความแตกต่างโดยใช้ไคสแควร์

14. เปรียบเทียบอัตรากำไรปรากฏของรูปแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก
ในกลุ่มอายุ 15-35 ปี ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอศรีประจันต์ และกลุ่มอายุ 45-
65 ปี ที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอเมือง

2.6สรุป อภิปรายผล และเสนอข้อเสนอนแนะ